

NYÁRFATERMELÉSI BEMUTATÓ A CEGLÉDI TANGAZDASÁGBAN

Amint szaporodik az állami gazdaságok erdőterülete, korosodnak nyártelepítései, fokozódik rendszeres éves bemutatóinak látogatottsága, lesz egyre rangosabb résztvevőinek összetétele. Idén többek között négy egyetemi tanszék is képviseltette magát és három professzonnal is találkozhattunk. Szól ez az elismerés főként az Állami Gazdaságok Országos Központja üzemfejlesztési főosztályának, előrelátó és bőkezű támogatásának, amit részéről a területe 1,4%-ának megfelelő és termelési értékének 0,4%-át kitevő üzemág élvez. Ennek köszönhető, hogy ma már a mind nagyobb jelentőségű nyárfatermelés terén országosan az állami gazdaságok az iránymutatók.

Az idei bemutatót a Ceglédi Állami Tangazdaságban rendezték. A csemői kerület kultúrtermében több száz fős közönség előtt *dr. Petrics Pál* főosztályvezető, megnyitójában utalt arra, hogy az erdőgazdálkodást a racionális földhasználat és egyben a hazai erőforrások legmagasabb fokú hasznosításának egyik fontos eszközéül ismerik el és ennek megfelelően igyekeznek eszközökkel kellően ellátni. Az állami gazdaságok VI. ötéves tervi nyártermelési feladatait a tanácskozáson *Erdős László* ágazatvezető ismertette. A kezelésükben álló nyárasok 30%-a kerül véghasználatra ebben az időben, ami 1440 ha kitermelést és ugyanekkora területű felújítási feladatot jelent. Ismertette az intenzív klónokkal eddig szerzett tapasztalatokat, amelyek egybevágóan a tudományos megállapításokkal. A folyónövedék megfigyeléseik szerint ezeknél a 6—8. évben tetőzik és a véghasználat korát a 12—14. évre célszerű ütemezni. Vázolta a fakitermelés gépesítésével elért eredményeiket. Több műveletet végző gépek bevezetésével, iparszerű módszerek kialakításával a termelékenység e téren hétszeresére nőtt, az 1 m³ fa kitermelésére fordított élőmunkigény ma 0,9 óra, vasúti feladásig 1,7 óra. Törekvéseiket mindez nem elégíti ki. Nagyobb fajtaváltozatot sürgetett, hogy az egyes termőhelyváltozatokon valóban a legjobban megfelelő klónok álljanak rendelkezésre. Felajánlotta a fajta-összehasonlító vizsgálatokban az állami gazdaságok nagyobb mértékű közreműködését. A központi tájékoztatást *Schmutzer Istvánné* osztályvezető néhány gazdaságossági adat ismertetésével zárta. Az erdősítés megállapítása szerint az utóbbi három évben veszteséges volt, de ezt az idén bevezetésre került elszámolóárak meg-

GF—600 gödörfűró

WOODMASTER daraboló

szüntetni látszanak. A fakitermelési tevékenység már eredményes. Összességében az üzemág szerény nyereséggel zár. A központ nem is e szerint, hanem a jövőben várható eredmény alapján értékeli az erdőgazdálkodást.

A házigazda tangazdaságot *Borsos Ferenc* igazgató mutatta be. A 3100 ha erdővel rendelkező gazdaság fakitermelési feladata a következő tervciklusban évi 18 000 m³, erdősítésben pedig összesen 140 ha. Gépi felkészültsége a feladatot messze meghaladja. Ebbe 12 termelőszövetkezetet és két állami gazdaságot vont be, ezekkel társulást létesített. Ennek erdőterülete ma háromszorosa az eredetinek. A fa értékesítésére a társulás a Nagykunsnági EFAG-gal kötött hosszú távú megállapodást. Ragyogó példája az integrációnak, ahol a gesztor nem a legnagyobb, hanem az arra legalkalmasabb. Az üzemi bemutatót a tangazdaság üzemigazgatója, *Nemes László* erdőmérnök vezette.

Az 1. bemutatóhelyen felújítás folyt. A nagyrészt száraz homokon *T—100* lánctalpas erőgéppel működtetett *TK—IV* tuskókiemelő működött, *Sz—100* erőgép *D—157* tolólappal távolította el a területről a tuskót. *T—100 M3* lánctalpas *PP—50 pg* ekével mélyforgatott, *ERTI*-gyökérfésűvel tisztította a területet, majd betonkalickás simító vonult rajta végig. *MTZ—50* erőgép *GF—600* fúróval készítette elő a gödröt kézi ültetéshez. Starter műtrágyaként a gödörbe kézzel helyeztek *Fertilinz* tablettát, vagy *RCW—3* szóróval terítették. Talajápoláshoz *FFT*, félig függesztett tárcsát mutattak be.

A 2. bemutatóhelyen mélyfúrásos nyártelepítést ismertettek, starter műtrágya egyidejű bejuttatásával. A mélyforgatással, illetve talajlazítással előkészített területen *ELLETTARI* mélyfúró készítette a 15 cm átmérőjű lyukat, egészen a talajvízig. Ebbe teszik a kétéves, gyökér nélküli csúcsrügyes óriásnyár- vagy 'OP 229' karódugványt. Ültetéskor 40 l vízben oldott 250 vagy 500 g starter műtrágyát juttatnak a lyukba. A műtrágyázás állami gazdasági gyakorlatáról és hatásáról a lap egyik következő számában adunk közre bővebb tájékoztatást.

A 3. bemutatóhelyen *Timberjack* géplánc végzett nemesnyáras nevelővágást. A sertéstelep híg trágyájával 1973-tól öntözött nyolcéves, 114 m³/ha fakészletű olasznyáras törzsszámának 30%-át termelték ki, 38 m³/ha fatömeggel. A kitermelésben dolgozott *TJ 30* harvester két fővel, *T 380 GS* vonszoló egy fővel, *WOODMASTER* csoportos daraboló két fővel, *VK—16* kérgező két fővel, utóbbi kettő *MTZ—80* erőgép meghajtásban és egy *ZUK* műhelygépkocsi egy szerelővel és egy segédmunkással. Összesen kilenc fő. Az elvégzett előhasználat elszámolása a központi irányítási költséggel együtt egy m³ kitermelésre 990 Ft költséget és 251,50 Ft nyereséget, egy ha előhasználatra 8048 Ft eredményt mutat ki. Ezt az eredményt állítólag még megduplázza a szintén bemutatott tuskókorhasztás gombatermése. Bemutatásra került még egy lengyel *DVWB—112* típusú aprítógép is. Ezzel a koronavégeket és gallyakat aprították. Alkalmasnak látszik a vágáshulladék hasznosítására.

A kedvező elszámolás ellenére a monstruózus gépek mozgása a vékony állományokban, a viszonylag apró darabokkal való foglalkozás, ellentmondásosan hatott. Az első, dicséretes nekifutás után hasznosnak látszik a piacon méreteinknek jobban megfelelő, kisebb gépek után nézni. Ha csak ez lenne a bemutató egyetlen eredménye és a javaslat meg is valósulna, az állami gazdaságok újra nagyot tenne a magyar erdőgazdálkodás fejlesztése érdekében.

Jérôme René